Genelge 2007/29 (Transit Eşyasında Eksiklik Tespiti Hk)

Bu doküman, ilgili mevzuat metnini AB Global Mevzuat Arşivi düzeninde sunar.

T.C.

BAŞBAKANLIK

Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.00 23.689/33

Konu: Transit eşyasında eksiklik tespiti ve takibatı

GENELGE

(2007/29)

Müsteşarlımıza intikal eden olaylardan transit beyannamesi kapsamında sevk edilen eşyanın varış gümrüğünde yapılan muayenesinde tespit edilen eksikliklere ilişkin olarak 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve anılan Kanuna bağlı Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre yapılan işlemlerde uygulama farklılıklarının olduğu anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun;

- 61 nci maddesinde "3. Gümrük idaresince tescil edilmiş olan beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur."

- 84 üncü maddesinde; "1. İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, transit rejimi hükümlerine tabidir...

4. Transit rejimi, eşyanın ve belgelerinin bu rejim hükümlerine uygun olarak varış gümrük idaresine sunulması üzerine sona erer...”

- 86 ncı maddesinde “I. Transit rejimi hak sahibi olan kişiler; eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan önlemlere uymak suretiyle, varış yeri gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmak ve transit rejimine ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür.

2. 1 inci fıkrada belirtilen kişilerin yükümlülükleri saklı kalmak üzere, transit rejimine göre taşındığını bilerek eşyayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da, eşyayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından eşyanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan tedbirlere uymak suretiyle, varış yeri gümrük idaresine sağlam ve noksansız olarak sunmakla yükümlüdür.”,

Diğer taraftan, anılan Kanuna bağlı Gümrük Yönetmeliğinin;

261 inci maddesinde; “Varış veya çıkış gümrük idaresi şüphe, ihbar ile özel durumlar dışında ibraz edilen beyanname veya beyanname yerine geçen belge üzerinden belge ve süre kontrolü yaparak taşıtı haricen muayene eder.

Varış veya çıkış gümrük idaresinde dıştan yapılacak muayenede mühürler veya kaplarla ilgili şüphe oluşursa bu kaplar açılır ve içindeki eşya tam muayeneye tabi tutulur.

Muayene sonucunda eşya beyannamede belirtilen cinsine uygun olmakla beraber miktarca noksan görülürse, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, noksanlığa isabet eden gümrük vergileri tahsil edilerek eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir

Bu maddeye göre noksan çıkan eşyaya ait vergiler gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenerek teminattan mahsup ve irat kaydolunur.

Bu suretle vergileri alınan eşyanın menşeine göre yürürlükteki ticaret politikası önlemleri ve ticaret anlaşmaları ile Türk Parası Kıymetini Koruma Kararları hükümleri dairesinde gereği yapılır.

Yapılan fiziki muayene sonucunda eşyanın cins ve nev'inin farklı veya miktarı eksik çıkan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithali yasak eşyadan olması halinde, sahip veya taşıyıcıları hakkında kaçakçılık kovuşturması yapılır ve eşya, kovuşturma sonucuna kadar alıkonulur.

Yukarıdaki fıkralarda bahsedilen noksanlıklar beyannameler üzerinde tespit olunur. Kaçakçılık durumu mevcut ise bu durum ayrıca düzenlenecek tutanaklarda gösterilir…"

- 265 nci maddesinde ise; "Teminata bağlanmayan transit eşyasından özet beyana nazaran eksik çıkan kaplarla ilgili olarak, Ticaret Politikası Önlemleri, Türk Parası Kıymetini Koruma mevzuatı ve Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Gümrük Kanununun 237 nci maddesi hükmü çerçevesinde cezai işlem yapılır."

Hususları düzenlenmiştir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 84/4 maddesinde yer alan "Transit rejimi, eşyanın ve belgelerinin bu rejim hükümlerine uygun olarak varış gümrük idaresine sunulması üzerine sona erer." hükmü göz önüne alındığında, transit rejimine konu eşya ve belgelerinin varış gümrük idaresine sunulması transit rejiminin sona ermesi için yeterli bulunmamakta olup transit rejiminin sona erebilmesi için transit eşyasının anılan Kanunun 86 ncı maddesinde sayılan yükümlüler tarafından süresi içinde, sağlam ve eksiksiz olarak sunulması gerekmektedir.

Bu çerçevede, varış gümrük idaresince yapılan muayenede eksiklik tespit edilmesi durumunda transit rejimi sona ermeyecektir. Dolayısıyla, söz konusu eksiklik için Gümrük Yönetmeliği'nin 261 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir. Bu durumda özet beyan takibi yapılması söz konusu değildir.

Diğer taraftan, mezkur Yönelmedik, maddesi varış gümrük idaresinde yapılacak işlemleri düzenlenmekle birlikte, hareket gümrük idaresine de belirli yükümlülükler getirmiştir.

Bu itibarla, uygulamada birliğin sağlanması, olası suiistimallerin ve Hazine kayıplarının önlenmesi için, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacak işlemler saklı kalmak üzere, transit beyannamesi kapsamı eşyada eksiklik tespit edilmesi durumunda aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun bulunmuştur.

1- Transit beyannamesi kapsamı eşya, hareket gümrük idaresince Gümrük Yönetmeliği'nin 251 inci maddesine göre yapılan muayenesinden ve gerekli işlemlerinin bitirilmesinden sonra beyannamenin 4 ve 5 inci nüshalarıyla birlikte varış gümrüğüne sevk edilecektir. Söz konusu eşyanın sevki için gümrük idaresince mezkur beyannamenin ayrıca bir üst yazıya bağlanmasına gerek bulunmamaktadır.

(BİLGE sisteminde transit beyannamesinin hem detaylı beyan modülünden hem de özet beyan modülünden düzenlenmesi mümkün olup, beyannamenin özet beyan modülünden düzenlenmesi bu belgenin transit beyannamesi niteliğini değiştirmez.)

2- Transit beyannamelerinde 10 kalemden fazla eşya bulunması halinde beyannamenin 31 nolu kutusuna "muhtelif eşya-ekli liste muhteviyatı-ekli fatura muhteviyatı" gibi ifadelerin yazılması mümkün olmakla birlikte, beyanname muhteviyatı eşya içinde çay, şeker, akaryakıt ürünleri, sigara, içki, kuruyemiş vb... gibi tüketimi ve piyasaya sürümü kolay olan ve kaçakçılık riski eşya varsa, beyanname üzerinde mutlak suretle belirtilecektir.

3- Varış gümrük idaresince anılan Yönetmeliğin 261 inci maddesi çerçevesinde yapılan muayene sonucunda;

a) Eşya beyannamede belirtilen cins, nev'i ve niteliğine uygun olmakla beraber miktarca noksan çıkması halinde, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere, noksanlığa isabet eden gümrük ve sair vergiler, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenerek, aşağıdaki iki usulden birine göre tahsil edilir:

i) Noksanlıklara isabet eden vergiler ile buna bağlı faiz mükellefin talebi halinde varış, gümrük idaresince tahsil edilerek eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya bir başka rejime tabi tutulmasına izin verilir. Bu durum beyanname nüshaları üzerine ayrıntılı olarak kaydedilerek "vergiler tahsil edilmiştir" yazılır ve tahsilat belgesinin bir fotokopisi 5 inci nüsha ile birlikte hareket gümrük idaresine gönderilerek beyanname uzaktan teyit yöntemiyle kapatılır.

Hareket gümrük idaresince de, belgeler kontrol edilerek eksik kalan vergiler varsa ödeme emri düzenlemek suretiyle takibat başlatılır. Kamu alacağında bir eksiklik olmaması halinde teminat çözülür.

Veya;

ii) Noksanlıklar beyannamenin 4 ve 5 nci nüshaları üzerinde ayrıntılı bir şekilde kaydedilerek 5 inci nüsha teminattan mahsup ve irat kaydolunmak üzere hareket gümrük idaresine bir üst yazı ile birlikte gönderilir. Beyannamenin uzaktan teyidi yapılmaz.

Hareket gümrük idaresi, bahse konu eksiklik nedeniyle ödeme emri düzenleyerek vergilerin 7 gün içinde ödenmesini, aksi halde eksik kısma karşılık gelen vergilerin teminattan mahsup ve irat kaydedileceğini bildirir.

Söz konusu eşyaya isabet eden vergilerin nakit teminat dışındaki bir teminata bağlanmış olması halinde ise, Gümrük Kanununun 207 nci maddesi çerçevesinde söz konusu teminatın kabulü tarihinden itibaren başlamak üzere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

Diğer taraftan, teminatın beyanname konusu işlemden bağımsız olarak verilmesi mümkündür. (UND, RODER, DAC gibi global teminat, Gümrükçe Onaylanmış Kişilerce kullanılan götürü teminat, garanti mektubu veya gümrük idarelerine verilen toplu teminat gibi.) Bu durumda, faiz tahakkukunun hesabında beyannamenin tescil tarihi esas alınır.

Hareket gümrük idaresince vergilerin tahsilini müteakiben beyanname BİLGE sisteminde tutanakla kapatılır ve varsa kalan teminatları çözülür.

b) Cins, nev'i ve nitelikleri beyana göre farklı veya miktarı eksik çıkan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithali yasak eşyadan olması halinde, sahip veya taşıyıcıları hakkında varış gümrük idaresince kaçakçılık kovuşturması yapılır ve eşya, kovuşturma sonucuna kadar alıkonulur.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde işlem yapılması söz konusu beyanname muhteviyatı eyvanın vergilerinin tahsilini engellemediğinden ve eşyanın cinsinin farklı olduğunun tespit edilmesi durumunda beyan edilen eşyanın eksik olduğu açık olduğundan mezkur eksikliğe (farklılığa) isabet eden vergilerin tahsili için hareket gümrük idaresine bildirimde bulunulur. Beyannamenin uzaktan teyidi yapılmaz.

Hareket gümrük idaresince söz konusu beyannamenin tescili sırasında zaten eşyaya isabet eden vergilerin tahakkuku yapılarak teminata bağlandığı için bahse konu eksiklik nedeniyle yükümlüye ayrıca bir bildirimde bulunmadan ve tahakkuk yapmadan doğrudan ödeme emri düzenleyerek vergilerin 7 gün içinde ödenmesi aksi halde teminatın irad kaydedileceği bildirilir. Söz konusu eşyaya isabet eden vergilerin nakit teminat dışındaki bir teminata bağlanması halinde ise, Gümrük Kanununun 207 nci maddesi çerçevesinde söz konusu teminatın kabulü tarihinden itibaren başlamak üzere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

Hareket gümrük idaresince vergilerin tahsilini müteakip beyanname BİLGE sisteminde tutanakla kapatılır ve varsa kalan teminatları çözülür.

4- Transit beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içerisinde imzalı ve onaylı teyit nüshasının varış gümrük idaresinden gelmemesi veya varış gümrük idaresince beyannamenin uzaktan teyidinin yapılmaması halinde hareket gümrük idaresince bir yazıyla hem varış gümrük idaresinden hem de beyannamede yer alan asıl sorumludan eşyanın akıbeti hakkında yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde bilgi verilmesi istenilir.

Varış gümrük idaresince eşyanın akıbetine ilişkin bilgi bulunmadığının bildirilmesi veya asıl sorumlu tarafından herhangi bir belge ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin geçerli sayılmadığı hallerde gümrük idaresince ödeme emri düzenleyerek 7 gün içinde ödenmesi aksi halde teminatın irat kaydedileceği yükümlüye bildirilerek gerekli tahsilat işlemleri yapılır. Ayrıca, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde gerekli işlemler yapılır,

5- Gümrük Yönetmeliğinin 266 ncı maddesi çerçevesinde çıkış gümrüğünce yapılan muayene neticesinde transit beyannamesine aykırı çıkan eşya için, sonradan ihraç edilsin veya edilmesin Gümrük Kanununun 241 inci maddesine göre para cezası uygulanır.

6- TIR Karnesi, ATA Karnesi (yürürlüğe girdiğinde) ve Form 302 belgesi ile yapılan transit işlemleri bu Genelge hükümlerine tabi değildir. Bu kapsamdaki transitte ortaya çıkan eksiklik, fazlalık ve farklılıklar kendi mevzuatları çerçevesinde sonuçlandırılır.

7- Özet beyan eksiklik ve fazlalık işlemleri kendi mevzuatına göre yürütülecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ

Müsteşar

DAĞITIM:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.